

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Antonín Seidel

Název práce: *KRIZE STRANICKÝCH SYSTÉMŮ A ÚŘEDNICKÉ VLÁDY: Česká republika a Itálie*

Autor posudku: Radek Buben

Kolega Seidel se své práci věnuje fenoménu úřednických vlád, tedy těch vlád, jež v českém kontextu vždy nastoupí poté, co se rozpadne ODS, resp. vždy, když část poslanců, aktivistů a mafiánů z této strany zahájí útok na její vedení a na poslance, aktivisty a mafiány, kteří jsou s tímto vedením spojeni. Následně se obhajují zapomenuté myšlenky, taktéž se obhajují obvinění politici a jezdí se do Řitky (prý i zpět). Jistá část české politologie pak mluví o neefektivním režimu, slabých vládách, špatném volebním systému, inherentní nestabilitě či hrozbě komunismu, vždy když k výše popsanému vývoji dojde. Od roku 1989 vlády v ČR končí v důsledku rozpadu jediné strany. A poté nastupují kabinetů úřednické.

Kolega Seidel se rozhodl k fenoménu úřednických vlád přistoupit ve srovnávací perspektivě, kdy se z evropského pole logicky nabízí situace italská.

Autor se nejprve důkladně a zasvěceně věnuje rozboru konceptuálních a terminologických problémů, přičemž svůj text staví na autorské práci s relevantní literaturou. V této části ukazuje svoji schopnost psát společensko-vědní text a precizně formulovat.

Jistá tvrzení, jež autor přebírá od slovných politologů, dnes patrně neobstojí, byť je otázka, zda by obstály již v momentě své původní formulace. Třeba Katzův názor, jímž autor podporuje své teze o nutnosti politických stran:

„Moderní demokracie je demokracie stran; politické instituce a praktiky, které jsou základem demokratické vlády v západním pojetí, jsou produkty politických stran a bez nich by byly nemyslitelné... Jakmile velikost společnosti činí přímou vládu lidu nemožnou a komplexnost politického života činí výběr prostřednictvím losování nepřijatelným, reprezentace na základě

lidových voleb se zdá být jediným způsobem, jak zachovat prvky lidové participace, řízení a kontroly v demokracii“ (Katz R., 2007, str. 1).

Je otázka, zda překotný technický vývoj i odpor ke stranám jako takovým, plus stále větší možnosti decentralizovaného rozhodování neučiní ze stran cosi obsoletního. Osobně si to nemyslím, ale nebyl bych striktní tak, jako kolegové Katz a Seidel.

Seidelův text se samozřejmě omezuje na evropské parlamentní demokracie a vypadávají mu tak úřednické vlády v prezidentských režimech (několik vlád v Bolívii koncem 70. let) či dočasné viceprezidentské vlády v procesech impeachmentu, nemluvě o řadě tranzičních situací. To je ale logicky dáno autorovo orientací na český a italský prostor a na konsolidovaný demokratický kontext.

Velmi dobrým je autorův rozbor institucionálního nastavení české a italské politiky. Tím se dostáváme k empirické části. Autor se věnuje historickým případům československých a italských úřednických vlád, přičemž jeho přehled je v zásadě výborný, snad s výhradou, že v případě českém v 90. letech až příliš vychází z analýz těch autorů, kteří vidí za pádem vlády Václava Klause zejména nespolehlivé lidovce. Ti prý získali záminku k vystoupení z vlády (s. 57). V situaci, kdy se rozpadá hlavní vládní strana, prezident dělá vše pro odchod premiéra, ministr vnitra a ministr financí obviní premiéra z krytí nezákonnosti a dokonce i členové ODA začínají po barech (pardon, klubech) platit a zvažovat, že se sejdou, aby z vlády odešli, není třeba čekat na záminku. Až do nástupu vlády Petra Nečase nezažila ČR takto turbulentní situaci. Pravda, poté to bylo obden...

Pečlivost a zodpovědnost autora potvrzuje závěrečná přehledná tabulka, jež shrnuje jeho hlavní argumenty.

V textu je velmi málo chyb, občas se objeví nevhodné skloňování „typu McDonelle“ (s. 14).

Shrnuto: Doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.